

Fenntarthatóság a digitális oktatásban Környezet-felelős technológiahasználat oktatása

ERCSEY IDA

PhD, ny. egyetemi docens, Széchenyi István Egyetem, ercsey@sze.hu

Absztrakt

A digitális technológiák által előidézett környezeti hatás ráirányítja a figyelmet az oktatás újratervezésének szükségességére, és a digitális technológiák kritikus értékelésére. A digitális oktatás a tudás átadásának új módját indította el, és folyamatos innovációt igényel. Az oktatás innovációja az oktatási modell gyökeres átalakítását jelenti. Az oktatás célja, hogy a fenntartható fejlődésben rejlő értékeket integrálja a tanulás minden aspektusába azzal a céllal, hogy elősegítse a mindenki számára fenntarthatóbb és igazságosabb társadalom eléréséhez szükséges magatartásbeli változásokat. A fenntarthatóság felsőoktatásban történő digitális oktatása kapcsán két témakört kell megvizsgálni.

1. Melyek a fenntarthatóság fő kihívásai a digitális oktatásban?

2. Hogyan győzzük le ezeket a kihívásokat az oktatási innovációval?

Számos fenntarthatósági kihívás van, amely a technológiákon keresztüli oktatáshoz kapcsolódik és megoldásra vár. Az európai szerzők által publikált, leggyakrabban előforduló kihívások közé tartoznak:

- A környezeti és ökológiai fenntarthatósággal kapcsolatos kihívások.
- Az oktatási technológia fenntartható használata.
- Inkluzív digitális oktatás.
- Tantervek átalakítása.

A felmerülő kihívásokra válaszul több hasznos innovatív gyakorlatot dolgoztak ki, melyek közül a következőket emeljük ki:

- Eszközök tervezése, melyek hozzájárulnak a digitális oktatás fenntarthatóságához.
- Hallgatók elköteleződése az IKT-k etikus használatában.
- Az IKT-k tantervekbe való felvétele.
- Oktatási tapasztalatok tervezése virtuális környezetben.
- Kísérletek, pl. a digitális kompetencia fejlesztése hátrányos helyzetű diákok körében.

A felsorolt innovatív megoldások közül részletesebben tárgyaljuk az elsőt, mely olyan eszköz tervezésével foglalkozik, ami hozzájárul a digitális oktatás fenntarthatóságához. Ez az eszköz lehetővé teszi az oktatók digitális kompetenciájának mérését a technológiák környezettudatos használatával kapcsolatban. Az oktatók feladata, hogy felkészítsék a jövő nemzedékét a fenntartható fejlődést garantáló technológiák környezettudatos használatára. Kevesen vonják kétségbe az IKT-k használatának előnyeit bármely területen, de vajon készek-e az oktatók felelősséget vállalni a digitális biztonság oktatásáért. A spanyol oktatási környezetben kidolgozott skála a technológia-használat környezeti hatásaira vonatkozó tudást, készséget, és az ismeretek funkcionális alkalmazását méri. Ez a mérési módszer lehetővé teszi az erősségek és gyengeségek felmérését a digitális kompetencia és a környezet területén, valamint arra is iránymutatást ad, hogyan lehet az ökológiai és technológiai dimenziót beépíteni az oktatási szakemberek képzésébe.

A kutatási téma elméleti háttérének és korábbi empirikus eredményeinek áttekintése után megvitatjuk a környezet-felelős technológiahasználat oktatásának releváns dimenzióit és további kutatási feladatait.

Kulcsszavak: fenntarthatóság, digitális oktatás, innováció, digitális kompetencia